

Ruud Koopmans over het falende asielbeleid: ‘We nemen de verkeerde mensen op’

Posted on 10 mei 2023 by Redactie

Het Europese asielstelsel is een humanitair en moreel schandaal. De beste kansen in deze loterij hebben jonge mannen die zich de diensten van mensensmokkelaars kunnen veroorloven. Veel vluchtelingen die onze hulp harder nodig hebben, blijven achter.’ JAN MARTEN VISSER gaat in **gesprek** met prof. dr. RUUD KOOPMANS over zijn nieuwe boek *De Asielloterij. Het Europese vluchtelingenbeleid van 2015 tot de Oekraïneoorlog en hoe het beter kan*.

Koopmans is hoogleraar sociologie en migratie aan de Humboldt Universiteit en onderzoeksdirecteur aan het Wissenschaftszentrum in Berlijn (WZB). Hij is onder meer bekend van zijn spraakmakende boek *Het vervallen huis van de islam* (2019), over de groeiende invloed van het fundamentalisme onder Europese moslims.

Asielzoekers zonder geld krijgen geen hulp

‘Ik zie het als mijn rol om onderwerpen op te pikken die niet door de mainstream in de sociologische wetenschap worden opgepikt. Niet omdat ik het leuk vind om voor islamofoob of racist te worden uitgemaakt, maar omdat het belangrijke onderwerpen voor mijn vakgebied zijn.’

In *De Asielloterij* fileert Koopmans het Europese asielbeleid. Dat beleid faalt, schrijft hij, omdat Europa zich vooral richt op de asielzoekers die zich daadwerkelijk aan onze grenzen melden. Mensen die niet de fysieke en financiële slagkracht hebben om de gevaarlijke tocht te ondernemen, krijgen eenvoudigweg geen kans. ‘In Europa nemen we niet te veel mensen op, maar de verkeerde,’ aldus Koopmans. ‘De mensen die het het hardst nodig hebben, krijgen onze hulp niet.’

Koopmans schetst hoe het Europese asielbeleid op allerlei manieren tot grote problemen leidt. Met als gevolg ontevreden burgers, politieke loopgravenoorlogen en de opkomst van rechts-populisme. Migranten zijn oververtegenwoordigd in de misdaadstatistieken (onder meer in de categorie seksueel geweld) en blijven achter op de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn bij vrijwel alle islamistische terreuraanslagen (irreguliere) migranten betrokken.

Koopmans werkt ook uit hoe het beter kan. De kern van zijn oplossing is het aanwijzen en overhalen van geselecteerde contingenten vluchtelingen en het verplaatsen van de overige asielprocedures naar derde landen (‘extraterritorialisering’). Daarbij kan van Australië het nodige worden geleerd.

‘Wat altijd wordt vergeten bij Australië is dat ze net zoveel vluchtelingen opnemen als de doorsnee van de EU. Het is helemaal geen vluchtelingenvijandig land. Ze doen het alleen op een andere, veel betere manier die voor veel minder doden zorgt op de weg hiernaartoe, veel gunstiger is voor de integratie en die veel meer échte vluchtelingen helpt.’

Coalitie smeden buiten de EU om

‘Voor concrete stappen zou ik nu niet beginnen met overleg op het niveau van de Europese Unie, maar met het smeden van een coalitie van bereidwilligen met landen als Duitsland, Zweden, Denemarken en Italië. En dan van daaruit gaan

praten met landen buiten Europa over terugname-akkoorden en over de doorvoering van asielprocedures.'

De Asielloterij. Het Europese vluchtelingenbeleid van 2015 tot de Oekraïneoorlog en hoe het beter kan is verschenen bij Uitgeverij Prometheus en kan daar ook besteld worden.